

ПЛЯЖІ ЯК ОСНОВНІ РЕСУРСИ КУПАЛЬНО-ПЛЯЖНОГО ТУРИЗМУ, ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ

Купально-пляжний відпочинок є одним з найбільш популярних у світі. Три чверті туристів бажають проводити відпустку поблизу води. Найбільш привабливими залишаються морські узбережжя як складова формули пасивного відпочинку, відомої під назвою «три S»: «море – сонце – пляж» («Sea – Sun – Sand»). Для 70% туристів, які прибувають до Іспанії, Греції, Таїланду, Австралії і ряду інших країн, основним мотивом є відпочинок біля моря. Для острівних держав і територій (Кіпр, Гаваї, Куба, Бермуди, Мальдіви та ін.) купально-пляжний відпочинок іноземних туристів став вельми прибутковою галуззю господарства. Виділяють три найважливіші світові регіони, що спеціалізуються на цьому виді туристської діяльності: Середземномор'я – абсолютний лідер (до 100 млн прибуттів на рік); Карибський басейн – другий за значенням регіон (до 20 млн прибуттів); акваторія Великих Зондських островів (Індонезія) – третій за значенням регіон (понад 10 млн прибуттів) [5].

На здійснення купально-пляжного туризму впливають такі природні чинники [6]:

- рельєф (переважно рівнинний, біля моря – наявність височин або гір);
- клімат (тривалість безморозного періоду від 180 до 240 днів, тривалість купального сезону більше 90 днів, тривалість сонячного сяйва до 300 днів, середньорічний атмосферний тиск близько 760 мм ртутного стовпчика, відносна вологість повітря 40–60%);
- наявність водного середовища (океани, моря, затоки, річки, озера тощо), має відповідати екологічним нормам;
- територія, призначена для купально-пляжного туризму повинна бути розташована переважно на приморських узбережжях та острівних територіях;
- наявність різноманітної флори та фауни, яка притаманна території;
- протяжність берегової лінії.

Для купально-пляжного туризму важливою ресурсно-рекреаційною основою є пляж – «відносно рівна поверхня берега водойми, утворена його денудацією під дією води і вітру; місце масового відпочинку, купання та прийому сонячних і повітряних ванн» [3]. Пляжі класифікуються за різними ознаками, серед яких (табл. 1).

Залежно від матеріалу поверхневого шару (переважно його розміру, виду гірської породи) пляжі поділяються на основні (кам'янистий, гальковий, піщаний, черепашковий) та комбіновані (піщано-гальковий, піщано-черепашковий) види, кожен із яких має свої особливості [4]:

– Кам'янисті пляжі являють собою нагромадження валунів, які при вході в море, як правило, покриті шаром мулу, що робить відпочинок на таких пляжах небезпечним і вкрай некомфортним. Подібні узбережжя розташовані зазвичай у скелястій місцевості, де біля самих берегів стоять величні гори, покриті багатоманітною рослинністю, тому такі місця наймовірно мальовничі. Часто кам'янисті береги просто покривають бетонними плитами, а для зручності входу в море споруджують понтони і сходи із плит. Такі пляжі більше підходять тим, хто вмів добре плавати.

– Поверхневий шар галькових пляжів складається з гальки – округлого каміння, що за розміром може бути великим (до 10 см), середнім або дрібним. Найкомфортніші пляжі цього типу – дрібно-галькові, оскільки розмір гальки тут можна порівняти із зернами гречки. Тому в таких місцях можна відпочивати майже, як на піску.

– Найрідкіснішим видом пляжів є піщано-черепашкові, які складаються з дрібних черепашок і піску, що утворився із зруйнованих хвилями раковин. На таких пляжах зустрічаються досить гострі зламані черепашки, тому тут, щоб не поранити ногу, босоніж краще не ходити.

– Поверхневий шар піщаних пляжів складається з піску, утворення якого відбувається через руйнування гірських порід під дією хвиль або текучих вод, тому піщинки мають округлу форму і за розміром можуть бути від 0,1 мм до 5 мм. Такий тип пляжів має пологий вхід у воду, і саме тому вони зручні і безпечні для дітей. Через свою популярність піщані пляжі у пік сезону зазвичай багатолюдні, а вода біля берегів не завжди відрізняється чистотою і прозорістю – пісок каламутить воду і зменшує видимість. Крім цього, дрібні піщинки потрапляють під одяг і взуття, що також викликає певні незручності.

Таблиця 1

Класифікація пляжів (за матеріалами [1, 5, 6])

Класифікаційна ознака	Вид пляжів
ступінь використання, доступність для населення, привабливість	<ul style="list-style-type: none"> – такий, що не використовується, важкодоступний, малопривабливий – такий, що мало використовується, середньо-доступний, малопривабливий – такий, що активно використовується, середньо-доступний, середньо-привабливий – такий, що активно використовується, легкодоступний, привабливий – такий, що середньо використовується, легкодоступний, малопривабливий – такий, що середньо використовується, легкодоступний, непривабливий – такий, що не використовується, недоступний (на території підприємств, військових частин, різних організацій і відомств), непривабливий
близькість до готелю	<ul style="list-style-type: none"> – такий, що розташований до готелю дуже близько (50–100 м) – такий, що розташований до готелю близько (200–400 м) – такий, що розташований до готелю далеко (700–1000 м) – такий, що розташований до готелю дуже далеко (більше 1 км)
вид водойми, на узбережжі яких знаходяться	<ul style="list-style-type: none"> – морський, океанічний – річковий – озерний – водосховищний, ставковий
впорядкованість, забезпеченість відповідним обладнанням	<ul style="list-style-type: none"> – «культурний» – впорядкований, забезпечений пляжним обладнанням (шезлонги, парасольки, кабінки для переодягання, туалети та ін.) – «дикий» – природа до певної міри зберігає свій первинний вигляд, невпорядкований, люди відчувають себе більш вільно
матеріал поверхневого шару	<ul style="list-style-type: none"> – кам'янистий – гальковий – піщано-гальковий – піщаний – піщано-черепашковий – черепашковий

Пісок, як правило, утворюється із гірської породи кварц, який зазвичай білого (світлого, у тому числі золотистого, жовто-сірого) кольору, тому білий (світлий) пісок на пляжі – це просто мінерал без домішок. Найбільш мальовничими пляжами визнаються білі і золотисті. При цьому райські пляжі з білосніжного дрібного піску знаходяться, як правило, на тропічних островах. Прикладом таких пляжів слугують узбережжя о. Пхукет (Таїланд), о. Закінф (Греція), Австралії (найбіліший пісок у світі на пляжі Хаймс), п-ва Флорида (США). На пляжах світу зустрічається пісок різних кольорів і розфарбування (за матеріалами [2]):

– чорний пісок має вулканічне походження, коли вивержена із жерла вулкана застигла лава завдяки морським хвилям перетворюється на піщинки (пляжі Пуналу на Гавайях (США), Перісса на о. Санторіні (Греція), Рейнісфьяра (Ісландія), Лафайет (Таїті), Плайя Негра (Пуерто-Ріко), Ловіна (Балі));

– зелений пісок – забарвлення надають кристали мінералу хризоліту, що входять до складу застиглої лави (пляжі Папаколеа на Гавайях і на о. Гуам);

– червоний (пурпурний) пісок утворився від перемішування із часточками морських водоростей на пляжі Паньцзінь у Китаї та завдяки окису заліза (або звичайної іржи) у породах г. Каукі, що знаходиться неподалік пляжу бухти Кайхалулу на гавайському острові Мауї;

– рожевий пісок – через часточки червоного планктону і коралів (пляжі Харбор-Айленд на Багамах, о. Елафоніс (Греція), у Коста-Ріці, на Барбадосі, Бермудах і бухті Субік на Філіппінах);

– пісок із фіолетовим відливом утворився у Центральній Каліфорнії на пляжі Пфайффер через вимивання часточок гранатової крихти із розташований неподалік пагорбів, багатих цим мінералом;

– райдужний пісок, який переливається 70 відтінками, можна побачити на о. Фрейзер в Австралії; різнокольорові мінерали із високим вмістом циркону, рутилу, ільменіту, ймовірно, утворились ще під час останнього льодовикового періоду – близько 26 тис. років тому.

Список використаної літератури:

1. Види пляжів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://travelportal.com.ua/vidi-plyazhiv/>.
2. Кольорові пляжі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eco-live.com.ua/content/blogs/kolorovi-plyazhi>.
3. Пляж // Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ru.wikipedia.org/wiki/Пляж>.
4. Пляжі океану [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://turistua.com/ru/articles/10-raiskikh-mest-na-plyazhakh-okeana/>.
5. Пляжний відпочинок [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aelit.com.ua/index.php/letnij-otdykh-s-glavnoj-stranitsy>.
6. Пляжний туризм [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrbukva.net/page,3,100025-Plyazhnyi-turizm.html>.

Науковий керівник: доцент кафедри туризму і готельно-ресторанної справи, к. геогр. н., доцент Новикова В.І.

В. Е. Міхаленко

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ

Сфера гостинності – перспективний напрямок бізнесу в Україні і завжди динамічно розвивається у світі. Підприємницька діяльність у сфері гостинності м.Черкаси також прибутковою і перспективною. Розглянемо це на прикладі ФОП Драгомир.

Підприємницька діяльність ФОП Драгомир в сфері гостинності стосується організації надання туристичних послуг у вигляді комплексних турів (горячих турів) та послуг розміщення туристів, які приїжджають до м.Черкаси.

Туристична агенція «Агентство Горящих Путівок» розташоване за адресою: м. Черкаси, вул.Митницька 10, офіс 49. Сайт - <http://hottour.ck.ua>.

Організаційно-правова форма підприємства – фізична-особа підприємець Драгомир Галина Георгіївна, власник підприємства – туристичної агенції на умовах ліцензійної угоди (франчайзингу). Власник здійснює загальне управління фірмою, укладання найважливіших угод, переговори, представництво фірми. Штат агенції – 3 особи (директор і 2 менеджера).

Агенція спеціалізується на продажі, так званих, «горячих» путівок, і фактично являється «стоковим магазином», де можна придбати якісні тури за дуже низькими цінами.

На сьогоднішній день в Україні під брендом «Мережа Агенцій Горящих Путівок» працює більше 117 агентств в 50 містах України, що роблять якісні та доступні туристичні продукти ближчими до туристів в усіх регіонах нашої країни. Постійне розширення географії Мережі свідчить про популярність концепції, оскільки територіальна доступність та гнучка цінова політика робить послуги агентств Мережі максимально привабливими для туристів.

«Агенція Горящих Путівок» належить до однієї з найбільших мереж туристичних агенцій України. Компанія заснована 1 квітня 1998 року (ліцензія АА № 781715 від 1.04.1998). Компанія успішно працює на туристичному ринку вже 13 років. Офіційний сайт - <http://www.hottour.com.ua>.